

**Գիտական առաջադեմ տեխնոլոգիաների օգտագործում և
համագործակցություն հանուն ռեսուրսների համալիր պահպանության»
(ԳՍՏՕ) ծրագիր**

Հայտ ներկայացնելու հրավեր (ՀՆՀ)

**Արարատյան դաշտի ձկնաբուծական տնտեսություններում ավտոմատ
կառավարման կենտրոնացված, առցանց համակարգի համար
համակարգչային ծրագրային փաթեթի (SCADA համակարգ) մշակում**

ՀՆՀ-ի անվանումը՝ «Գիտական առաջադեմ տեխնոլոգիաների օգտագործում և համագործակցություն հանուն ռեսուրսների համալիր պահպանության» (ԳՍՏՕ) ծրագիր: Արարատյան դաշտի ձկնաբուծական տնտեսություններում ավտոմատ կառավարման կենտրոնացված, առցանց համակարգի համար համակարգչային ծրագրային փաթեթի (SCADA համակարգ) մշակում:

ՀՆՀ-ի համարը՝ ՀՆՀ # 220421-01

ԱՄՆ ՄՁԳ-ի հայաստանյան առաքելության «Գիտական առաջադեմ տեխնոլոգիաների օգտագործում և համագործակցություն հանուն ռեսուրսների համալիր պահպանության» (ԳՍՏՕ) ծրագիրը ֆինանսավորվում է ԱՄՆ Միջազգային զարգացման գործակալության (ԱՄՆ ՄՁԳ) կողմից՝ թիվ AID-OAA-I-14-00070/AID-111-TO-15-00001 պայմանագրի համաձայն: Վերջինս կնքված է ԱՄՆ ՄՁԳ-ի Water and Development WADI IDIQ-ի շրջանակներում: ԱՄՆ ՄՁԳ WADI IDIQ-ի և ԳՍՏՕ ծրագրի պայմանագրային պայմանները կիրառելի են նաև կնքվելիք ենթակապալի պայմանագրի համար: Հավելված Գ-ում ներկայացված են հատվածներ WADI IDIQ-ից և ԳՍՏՕ ծրագրի պայմանագրից:

ԳՍՏՕ ծրագրի նպատակն է աջակցել ՀՀ կառավարությանը Արարատյան դաշտում ստորերկրյա ջրային ռեսուրսներից ջրառի ծավալների նվազեցման և կայուն վիճակի պահպանման գործում: Վերջինիս պետք է հասնել գիտական, տեխնոլոգիական, նորարարական մոտեցումների կիրառման և շահագրգիռ կողմերի հետ համագործակցության միջոցով՝ խթանելով ջրային ռեսուրսների կայուն կառավարումը և ջուր-էներգիա փոխկապակցության համատեքստում ջրօգտագործողների կողմից առաջադեմ փորձի կիրառումը: ԳՍՏՕ ծրագիրն իրականացվում է ME&A Inc. (ME&A) ընկերության կողմից:

ԳՍՏՕ ծրագիրը հրավիրում է ներկայացնելու հայտեր Արարատյան դաշտի ձկնաբուծական տնտեսություններում ավտոմատ կառավարման կենտրոնացված, առցանց համակարգի համար համակարգչային ծրագրային փաթեթի (SCADA համակարգ) մշակման համար:

Հայտատուներին հրավիրում ենք ներկայացնել հայտեր՝ համաձայն ստորև բերված Հայտատուների համար ուղեցույցի:

Սույն ՀՆՀ-ի հրապարակմամբ ME&A-ն չի կրում որևէ պարտավորվածություն կնքելու

ենթակապալի պայմանագիր կամ տալու գնման պատվեր, ոչ էլ հանձն է առնում վճարել հայտի պատրաստման և ներկայացման ծախսերը:

ՀԱՅՏԱՏՈՒՆԵՐԻ ՀԱՄԱՐ ՈՒՂԵՑՈՒՅՑ

Հայտերի ներկայացման վերջնաժամկետը, ուղեցույցը և ընթացակարգը: Հայտերը պետք է ներկայացվեն **մինչև 2021թ.-ի մայիսի 6-ը Երևանի ժամանակով ժամը 17:00:** Յուրաքանչյուր հայտատու պետք է հայտի էլեկտրոնային տարբերակը ներկայացնի aspired@engl.com հասցեով:

Հայտն իր մեջ պետք է ներառի գնառաջարկը և սույն բաժնի 4-րդ կետում նշված տեղեկությունները: Յուրաքանչյուր հայտատու կարող է ներկայացնել միայն մեկ հայտ: Մեկից ավելի հայտ ներկայացրած հայտատուները կորակագրվեն, և նրանց հայտերը կմերժվեն:

- 1. Հայտերի ստորագրումը.** Հայտը պետք է ստորագրված լինի հայտատուի լիազորված ներկայացուցչի կողմից: Հայտը ներկայացնելու էլեկտրոնային նամակի վերնագրի դաշտում պետք է գրված լինի՝ «Արարատյան դաշտի ձկնաբուծական տնտեսություններում ավտոմատ կառավարման կենտրոնացված, առցանց համակարգի համար համակարգչային ծրագրային փաթեթի (SCADA համակարգ) մշակում»: Հայտի առաջին էջին պետք է նշված լինի ՀՆՀ-ի համարը (#220421-01):
- 2.** 2021թ.-ի ապրիլի 29-ին՝ հինգշաբթի օրը, ժամը 15:00-ին, տեղի կունենա հետաքրքրված հայտատուների հետ նախամրցութային հանդիպում՝ առցանց ձևաչափով՝ <https://us02web.zoom.us/j/83764074835?pwd=QWxBdnlBZOUF6Sy9YQTFU0d5eW1hZz09> հղումով՝ հայտատուների հարցերին պատասխանելու և հայտի վերաբերյալ պարզաբանումներ տալու համար: Հանդիպումից հետո կկազմվի արձանագրություն՝ հանդիպման ընթացքում հնչեցված բոլոր հարցերի և պատասխանների վերաբերյալ, և այն կհրապարակվի ԱՄՆ ՄԶԳ ԳԱՏՕ ծրագրի կայքէջում՝ www.aspired.wadi-mea.com:
- 3. Ովքեր կարող են մասնակցել:** Ի պատասխան սույն ՀՆՀ-ի հայտեր կարող են ներկայացնել հայաստանյան կազմակերպությունները, որոնք ունեն համապատասխան տեխնիկական որակավորում ու նմանատիպ ծրագրերի իրականացման փորձ, բավարարում են սույն ՀՆՀ-ի բոլոր պահանջներին և ընդգրկված չեն ԱՄՆ ՄԶԳ-ի կողմից արգելված, կասեցված կամ արգելման համար առաջարկված կազմակերպությունների ցուցակում:
- 4. Հայտատուների տեխնիկական որակավորումը և փորձը:** Հետաքրքրված հայտատուները պետք է ներկայացնեն.
  1. հայտատուի տեխնիկական որակավորումը և նախկին փորձը (առավելագույնը 3 էջ): Հայտատուն պետք է ներկայացնի վերջին երեք տարիների ընթացքում նմանատիպ աշխատանքների իրականացման փորձը:
  2. համակարգչային ծրագրային փաթեթի մշակման համար պատասխանատու փորձագետների անուններն ու ինքնակենսագրականները: Հայտում ներկայացված փորձագետները չեն կարող լինել քաղծառայողներ:
  3. հայտատուի կոնտակտային տվյալները (հեռախոսահամար, էլ. փոստի հասցե, աշխատանքային հասցե),
  4. առնվազն երեք պատվիրատուների կոնտակտային տվյալները (հեռախոսահամար, էլ. փոստի հասցե, կազմակերպության հասցե)՝ հայտատուի ծառայությունների վերաբերյալ կարծիք հարցնելու համար:
- 5. Հարցեր/պարզաբանումներ:** Սույն ՀՆՀ-ի վերաբերյալ բոլոր լրացուցիչ հարցերը և (կամ) պարզաբանումները պետք է տրվեն **մինչև 2021թ.-ի ապրիլի 29-ին կայանալիք նախամրցութային հանդիպումը**, էլ. փոստով՝ ուղարկելով aspired@engl.com հասցեով:

Բոլոր հարցերն ու պատասխանները կամփոփվեն ու կիրառարակվեն ԱՄՆ ՄԶԳ ԳՍՏՕ ծրագրի կայքէջում՝ www.aspired.wadi-mea.com:

Ոչ մի հանդիպում, բանավոր հարց կամ հեռախոսագանգ չի ընդունվի սույն ՀՆՀ-ի վերաբերյալ:

6. **Մասնագրեր:** Պահանջվող ծառայությունները, մասնավորապես՝ տեխնիկական առաջադրանքը, SCADA համակարգի տեխնիկական բնութագիրը, SCADA համակարգի ֆունկցիոնալ հնարավորությունները բերված են սույն ՀՆՀ-ին կից Հավելված Բ-ում:
7. **Կատարման ժամկետը:** Աշխատանքների կատարման առավելագույն ժամկետը սահմանվում է 18 (տասնութ) շաբաթ, որը հաշվարկվում է պայմանագիրը ստորագրելու պահից: Աշխատանքները նախատեսվում է սկսել 2021թ.-ի մայիսի 10-ին: Հաղթող ճանաչված հայտատուն աշխատանքների ավարտն անհիմն ուշացնելու դեպքում պարտավոր է ուշացման յուրաքանչյուր օրացուցային օրվա համար վճարել տույժ՝ հայտում ներկայացված գնի 0.2 (զրո ամբողջ երկու) տոկոսի չափով, սակայն ոչ ավելի քան դրա 10 (տաս) տոկոսը, բացառությամբ, եթե ուշացումն անբարենպաստ եղանակային պայմանների կամ ֆորս մաժորային հանգամանքների արդյունք է:
8. **Հայտում ներկայացվող գինը:** Հայտում գինը պետք է ներկայացվի հայկական դրամով (ՀՀ դրամ), Հավելված Ա-ում ներկայացված ձևաչափով:

Հայտատուները երաշխավորում են, որ գնառաջարկի բոլոր գնային տարրերը ճշգրիտ ու խելամիտ են: ԳՍՏՕ ծրագիրը ֆինանսավորվում է ԱՄՆ ՄԶԳ-ի կողմից և, որպես այդպիսին, ազատված է ԱԱՀ-ից: Հայտում գինը ներկայացվում է առանց ԱԱՀ-ի:

Յուրաքանչյուր հայտում կարող է ներկայացվել **միայն մեկ** գնառաջարկ: Մեկից ավելի գնառաջարկ պարունակող հայտերը կմերժվեն:

Գնառաջարկը պետք է ստորագրված և կնքված լինի հայտատուի կողմից:
9. **Պայմանագրի տեսակը:** ME&A-ն հաղթող կազմակերպության հետ կկնքի հաստատուն ֆիքսված գնով ենթակապալի պայմանագիր: Ենթակապալի պայմանագիրն իր ձևաչափով կհամապատասխանի ԱՄՆ ՄԶԳ պահանջներին և կներառի ԱՄՆ ՄԶԳ-ի պարտադիր պայմանագրային դրույթները:
10. **Վճարման ժամանակացույցը:** Հայտի ընդհանուր գինը կվճարվի պահանջվող աշխատանքը հայտատուի կողմից կատարելուց, ԳՍՏՕ ծրագրի և հայտատու կազմակերպության ներկայացուցիչների կողմից Ընդունման ակտը ստորագրելուց, համապատասխան հաշիվ-ապրանքագիրը ստանալուց հետո՝ հինգ (5) աշխատանքային օրվա ընթացքում:

ԳՍՏՕ ծրագիրն իրավունք է վերապահում մերժելու աշխատանքների ընդունումը, եթե կատարված աշխատանքների որակը կամ տեխնիկական բնութագրերը չեն համապատասխանում Ենթակապալի պայմանագրի պահանջներին:
11. **Հայտի վավերականության ժամկետը:** Հայտերը պետք է ուժի մեջ լինեն դրանց ներկայացման օրվանից 30 (երեսուն) օրացուցային օրվա ընթացքում:
12. **Գնահատում և ենթակապալի պայմանագրի շնորհում:** Ենթակապալի պայմանագիր է շնորհվում այն հայտատուին, որն ունի համապատասխան տեխնիկական որակավորում, փորձ, բավարարում է ՀՆՀ-ի բոլոր պահանջներին և ներկայացնում է ՀՆՀ-ի պահանջներին բավարարող ամենացածր գնով խելամիտ գնառաջարկը: Սյնուամենայնիվ, ենթակապալի պայմանագիրը կնքելուց առաջ ME&A-ն իրավունք ունի պարզաբանումներ պահանջելու և մերժելու ցանկացած կամ բոլոր հայտերը:

13. Տվյալների համարակալման ունիվերսալ համակարգ (DUNS): Կազմակերպության համար պարտադիր պահանջ է հանդիսանում DUNS-ի համարը ME&A-ին տրամադրելը: Տվյալների համարակալման ունիվերսալ համակարգը (<http://fedgov.dnb.com/webform/pages/CCRSearch.jsp>) մշակվել և կարգավորվում է «Dun & Bradstreet» (D&B) ընկերության կողմից: Ըստ այդ համակարգի՝ յուրաքանչյուր ընկերությանը վերագրվում է եզակի թվային նույնականացման համար, այսուհետ՝ «DUNS համար»: DUNS համարի բացակայության դեպքում ME&A-ն չի կարող հայտատուին դիտարկել որպես նրա հետ «պատասխանատու» բիզնես վարելու միավոր և, հետևաբար, ME&A-ն ենթակապալի պայմանագիր/զնման պատվեր կամ դրամական համաձայնագիր չի կնքի նման կազմակերպության հետ: Հայտատուն սույն ՀՆՀ-ի հաղթող կճանաչվի միայն ME&A-ին DUNS համարը տրամադրելուց հետո: DUNS համար չտրամադրող հայտատուները մրցույթից դուրս կմնան, և ME&A-ի կողմից կընտրվի հաջորդ համապատասխանող հայտատուն:

Բոլոր ԱՄՆ և օտարերկրյա կազմակերպությունները, որոնք ստանում են 25,000 ԱՄՆ դոլար և ավելի բարձր արժողությամբ առաջնային ենթակապալի պայմանագիր/զնման պատվեր կնքելու հնարավորություն, պարտավոր են պայմանագիրը կնքելուց առաջ ստանալ DUNS համար: **Կազմակերպություններն ազատվում են այս պահանջից, եթե բոլոր աղբյուրներից նրանց ստացած համախառն եկամուտը նախորդ ֆիսկալ տարում ցածր է եղել 300,000 դոլարից: Նման հիմքով ազատվելու համար ME&A-ն հայտատուից պահանջում է ստորագրել ինքնահավաստագիր:**

Գնատաջարկ

N	Նյութեր / աշխատանքներ	միավոր	քանակ	գին	ընդհանուր արժեք
1	առցանց տվյալների բազայի կառավարման համակարգի (DBMS) մշակում	հատ	1		
2	ԵՏՀ հետ համատեղելի օգտագործողի ինտերֆեյսի (user interface) մշակում	հատ	1		
3	տարբեր օգտատերերի համար հասանելիության իրավունքների (authorization rights) սահմանում	հատ	1		
4	տվյալների բազայի և ԵՏՀ ինտերֆեյսի տեղադրում ՀՀ շրջակա միջավայրի նախարարության սերվերի վրա և կապի հաստատում Արարատյան դաշտի «ԻՆՏԵՐ ԱԿՎԱ», «ՄՈՍՖԻՇ», «ԳՈԼԴԵՆ ՖԻՇ-Կ» և «ՄԱՔՍ ՖԻՇ» ձկնաբուծական տնտեսությունների 19 ջրաղի կետերում տեղադրված հոսքաչափերի հետ	հատ	1		
5	համակարգի փորձարկում և անճշտությունների ուղղում (testing & debugging)	հատ	1		
6	համակարգի օգտատերի ձեռնարկի մշակում	հատ	1		
7	շահառու կազմակերպությունների տեխնիկական անձնակազմի վերապատրաստում համակարգից օգտվելու և համակարգը սպասարկելու վերաբերյալ	հատ	1		
	Ընդամենը				

* Բոլոր գները ներկայացված են ՀՀԴ-ով և առանց ԱԱՀ-ի:

[կազմակերպության անվանումը] [տնօրենի անունը և ստորագրությունը] [կնիքը]

Տեխնիկական առաջադրանք

Մույն տեխնիկական առաջադրանքի նպատակն է աջակցել ՀՀ կառավարությանը Արարատյան դաշտի ստորերկրյա ջրային ռեսուրսների արդյունավետ կառավարման գործում՝ Արարատյան դաշտի ձկնաբուծական տնտեսություններում ավտոմատ կառավարման կենտրոնացված, առցանց համակարգի ներդրման միջոցով: Այն մշակվել է ՀՀ կառավարության 2014թ. հունիսի 26-ի նիստի թիվ 27 արձանագրային որոշմամբ կառարավարության հավանությանն արժանացած «Հայաստանի Հանրապետության Արարատյան դաշտի ջրօգտագործման նկատմամբ ավտոմատ, կենտրոնացված կառավարման համակարգի ներդրման տեխնիկական առաջադրանքի» պահանջներին համահունչ:

Արարատյան դաշտի ձկնաբուծական տնտեսություններում ավտոմատ կառավարման կենտրոնացված, առցանց համակարգի աշխատանքն ապահովող համակարգչային ծրագրային փաթեթի (այսուհետև՝ SCADA համակարգ) մշակման համար պահանջվող հիմնական առաջադրանքներն են.

1. առցանց տվյալների բազայի կառավարման համակարգի (DBMS) մշակում,
2. Երկրատեղեկատվական համակարգի (ԵՏՀ) հետ համատեղելի օգտագործողի ինտերֆեյսի (user interface) մշակում,
3. տարբեր օգտատերերի համար հասանելիության իրավունքների (authorization rights) սահմանում,
4. տվյալների բազայի և ԵՏՀ ինտերֆեյսի տեղադրում ՀՀ շրջակա միջավայրի նախարարության (ՇՄՆ) սերվերի վրա և կապի հաստատում Արարատյան դաշտի «ԻՆՏԵՐ ԱԿՎԱ», «ՄՈՍՖԻՇ», «ԳՈԼԴԵՆ ՖԻՇ-Կ» և «ՄԱՔՍ ՖԻՇ» ձկնաբուծական տնտեսությունների 19 ջրառի կետերում տեղադրված հոսքաչափերի հետ,
5. համակարգի փորձարկում և անճշտությունների ուղղում (testing & debugging),
6. համակարգի օգտատերի ձեռնարկի մշակում,
7. շահառու կազմակերպությունների տեխնիկական անձնակազմի վերապատրաստում համակարգից օգտվելու և համակարգը սպասարկելու վերաբերյալ:

SCADA համակարգի տեխնիկական բնութագիրը

SCADA համակարգը պետք է ունենա հետևյալ տեխնիկական հնարավորությունները.

- ներառի ՀՀ ՇՄՆ սերվերի վրա տեղադրվելիք առցանց տվյալների բազայի կառավարման համակարգի և ԵՏՀ-ի հետ համատեղելի համակարգչային փաթեթ,
- հնարավորություն կրնձեռի 2G/3G/4G բջջային հեռահաղորդակցության առկա ստանդարտներից որևէ մեկի օգտագործմամբ հավաքագրել ու պահպանել 5 րոպե պարբերականությամբ չափված ստորերկրյա ջրերի հոսքի տվյալները և ՀՀ ՇՄՆ ինտերնետային էջի միջոցով ապահովել դրանց մատչելիությունն օգտատերերի համար,
- ֆիզիկապես տեղակայված լինի ՀՀ ՇՄՆ սերվերի վրա՝ Windows օպերացիոն համակարգում: Տվյալների բազան պետք է պարբերաբար արխիվացվի նույն սերվերի վրա բացված LINUX վիրտուալ սերվերի վրա,
- առցանց տվյալների բազայի կառավարման համակարգի կառուցման լեզուն պետք է լինի տվյալների առավելագույն անվտանգությունն ապահովող բաց հասանելիության լեզուներից մեկը (MySQL կամ PostgreSQL), իսկ SCADA համակարգի մշակումը իրականացվի լայնորեն կիրառվող ծրագրավորման լեզուներից որևէ մեկով (PHP կամ Java),

- հնարավորություն ունենա պահպանելու ստորերկրյա ջրառի կետերից 5 թույլ պարբերականությամբ ստացված ջրի հոսքի վերաբերյալ տվյալների ժամանակային շարքեր,
- տվյալների բազայի ադմինիստրատորը պետք է տվյալների արխիվացման հնարավորություն ունենա՝ LINUX վիրտուալ սերվերի վրա. սա կապահովի տվյալների անվտանգության բարձր չափանիշներ՝ մեծ ծավալի ժամանակային տվյալների շարքերի պահպանման համար:
- հնարավորություն տա առցանց իրական ժամանակային ռեժիմով ցուցադրել ստորերկրյա ջրառի կետերում տեղադրված հոսքաչափերից տվյալների փոխանցման սարքավորումների միջոցով ստացված ջրի հոսքի վերաբերյալ տվյալները,
- ապահովի օգտագործողի համար դյուրին (user-friendly) ինտերֆեյս հայերեն լեզվով,
- տվյալների արտածման հնարավորություն ստեղծի MsExcel աղյուսակների մեջ՝ օգտատիրոջ կողմից սահմանված ցանկացած ժամանակահատվածի համար,
- պարունակի Հայաստանի Հանրապետության ինտերակտիվ քարտեզը՝ ջրառի կետերի վրա տեղադրված հոսքաչափերի տեղադիրքով և լինի ԵՏՀ-ի հետ լիովին համատեղելի,
- համակարգի հասանելիությունը պետք է ապահովվի ՀՀ ՇՄՆ ինտերնետային էջից՝ օգտատերերի կողմից «օգտատերի անուն – գաղտնաբառ» գույզի մուտքագրման միջոցով
- հնարավորություն ընձեռի օգտատերի կամ օգտատերերի խմբերի համար սահմանել համակարգից օգտվելու տարբերակված իրավունքներ,
- պետք է ապահովվել Արարատյան դաշտի ձկնային տնտեսություններում արդեն տեղադրված դաշտային սարքավորումներից տվյալների պատշաճ փոխանցումը տվյալների բազայի կառավարման համակարգ՝ համապատասխան տվյալների փոխանցման պրոտոկոլների միջոցով,
- տվյալների անվտանգության ապահովման նկատառումներով՝ տվյալների մուտքը ՀՀ ՇՄՆ սերվեր պետք է ապահովվի համապատասխան ֆայրվոլների (firewall) միջոցով: Դեպի սերվեր մատչելիությունն ապահովվելու համար ՀՀ ՇՄՆ ցանցային ադմինիստրատորը պետք է տրամադրի տվյալների մուտքի իրական IP հասցեն, ինչպես նաև տվյալների փոխանցման համար օգտագործվող պորտերը (Transmission Control Protocol (TCP)/ Internet Protocol (IP) ports) և տվյալների տիպը (User Datagram Protocol):

SCADA համակարգի ֆունկցիոնալ հնարավորությունները

SCADA համակարգը պետք է ունենա հետևյալ ֆունկցիոնալ հնարավորությունները.

- լինի ինտերնետային էջի վրա հիմնված (web based),
- ապահովի հոսքաչափով չափված և տվյալների գրանցման սարքավորումով փոխանցված ջրի հոսքի տվյալների թարմացում՝ 5 թույլ պարբերությամբ,
- ինտերակտիվ քարտեզի միջոցով ապահովի հոսքաչափերի տեղադրման կետերի արտացոլում և տվյալների դիտում տարածական (քարտեզային) հենքի վրա,
- ապահովի տվյալների փոփոխման դինամիկայի դիտում գրաֆիկների ու դիագրամների միջոցով,
- ավտոմատ կերպով գեներացնի պարզագույն հաշվետվություններ օգտատերի կողմից սահմանված ժամանակահատվածում տվյալների դինամիկան դիտելու նպատակով,
- ապահովի տվյալների, գրաֆիկների ու դիագրամների արտածման հնարավորություն MsExcel ձևաչափով,
- ապահովի հաշվետվությունների արտածումը xls, html, txt ձևաչափերով, ինչպես նաև դրանց փոխանցումը էլեկտրոնային փոստով,

- ապահովի գունային կամ ձայնային ահագանգում՝ տվյալի արժեքի համար ջրօգտագործման թույլտվությամբ սահմանված շեմը գերազանցելու դեպքում, ինչպես նաև ապահովի ահագանգի փոխանցումը SMS հաղորդագրության տեսքով կամ էլեկտրոնային փոստով,
- տրամադրի համակարգում առցանց մոնիթորինգի նոր կետեր ընդգրկելու հնարավորություն, ինչպես օրինակ փոքր ՀԷԿ-երի վրա ջրաչափերի առկայության կամ ստորերկրյա ջրերի օգտագործման նպատակով հորատում իրականացնող սարքավորումների տեղադրման դեպքում,
- ապահովի անսահմանափակ քանակով օգտատերերի միանալու հնարավորություն, որոնք ցանցի միջոցով կկարողանան դիտել հոսքաչափերի տվյալները, ներառյալ՝ արխիվային և ընթացիկ տվյալները,
- համակարգի օգտատերերի համար սահմանի համակարգի օգտագործման տարբերակված իրավունքներ՝ օգտատերերի մուտքանվան ու գաղտնաբառի միջոցով,
- ապահովի տվյալների արխիվացման հնարավորություն նույն սերվերի վրա բացված LINUX վիրտուալ սերվերի վրա,
- ապահովի համատեղելիություն Windows 7, Windows 10, Windows Server 2012/2016 օպերացիոն համակարգերի հետ:

ՀԱՎԵԼՎԱԾ Գ. ԱՄՆ ՍԶԳ ՊԱՅՄԱՆԱԳՐԱՅԻՆ ԴՐՈՒՅԹՆԵՐ

Մաս I. ԱՄՆ ՍԶԳ թիվ AID-OAA-I-14-00070 IDIQ պայմանագրից վերցված դրույթներ

ԲԱԺԻՆ Խ. ՀԱՏՈՒԿ ՊԱՅՄԱՆԱԳՐԱՅԻՆ ՊԱՀԱՆՋՆԵՐ

Խ.1. ՀՂՈՒՄՆԵՐՈՎ ՆԵՐԱՌՎԱԾ ՊԱՅՄԱՆԱԳՐԱՅԻՆ ԴՐՈՒՅԹՆԵՐԻ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ ԾԱՆՈՒՑՈՒՄ

Այս բաժնին վերաբերող հետևյալ պայմանագրային դրույթները ներառված են հղումներով (հղումի համար, անվանում, ամսաթիվ)՝ համաձայն սույն պայմանագրի Բաժին I-ում սահմանված «ԴԱՇՆԱՅԻՆ ԳՆՈՒՄՆԵՐԻ ԿԱՆՈՆԱԿԱՐԳԻ 52.252-2 ՀՂՈՒՄՆԵՐՈՎ ՆԵՐԱՌՎԱԾ ԴՐՈՒՅԹՆԵՐ» (FAR 52.252-2 CLAUSES INCORPORATED BY REFERENCE) կետի: Դրույթի ամբողջական շարադրանքը էլեկտրոնային տարբերակով տե՛ս <https://www.acquisition.gov/FAR/> կայքէջում:

<u>ՀԱՄԱՐ</u>	<u>ԱՆՎԱՆՈՒՄ</u>	<u>ԱՄՍԱԹՎ</u>
AIDAR 752.7027	ԱՆՁՆԱԿԱԶՄ	1990թ. ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ

Խ.10. ԿԱԶՄԱԿԵՐՊԱԿԱՆ ՇԱՀԵՐԻ ԲԱՆՈՒՄ. ՈՐՈՇԱԿԻ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՄԱՏՈՒՑՄԱՆ ԿԱՆԽՈՒՄ ԵՎ ՏԵՂԵԿԱՏՎՈՒԹՅԱՆ ՕԳՏԱԳՈՐԾՄԱՆ ՄԱՀՄԱՆԱՓԱԿՈՒՄ (IDIQ պայմանագիր) (Գնահատման ծառայություններ)

(բ) Ի լրումն, ԸՆԴՈՒՆԵԼՈՎ ՍՈՒՅՆ ՊԱՅՄԱՆԱԳԻՐԸ՝ ԿԱՊԱԼԱՌՈՒՆ ՀԱՄԱԶԱՅՆՈՒՄ Է ՊԱՅՄԱՆԱԳՐԻ ՇՐՋԱՆԱԿՈՒՄ ՄԵԿ ԱՅԼ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅԱՆ ՄԱՍԻՆ ՍՏԱՑՎԱԾ ՈՐԵՎԷ ՏԵՂԵԿԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆ ՉՕԳՏԱԳՈՐԾԵԼ ԿԱՄ ՉԲԱՅԱՀԱՅՏԵԼ ՈՐԵՎԷ ՊԱՅՄԱՆԱԳԻՐ ԿԱՄ ԾՐԱԳԻՐ ՇԱՀԵԼՈՒ ՆՊԱՏԱԿՈՎ ԾՐԱԳՐԱՅԻՆ ԱՌԱՋԱՐԿՆԵՐ ԿԱՄ ԱՅԼ ՓԱՍՏԱԹՂԹԵՐ ՊԱՏՐԱՍՏԵԼԻՄ:

(գ) Եթե սույն գնահատումը կատարելիս կապալառուն ստանում է այլ ընկերություն(ների) սեփականությունը հանդիսացող տեղեկատվություն, ապա կապալառուն պետք է համաձայնի այլ ընկերություն(ների) հետ պաշտպանել նրանց տեղեկատվությունը չարտոնված օգտագործումից կամ բացահայտումից, քանի դեռ այն հանդիսանում է տվյալ ընկերություն(ների) սեփականությունը, և զերծ մնա նախատեսված նպատակից բացի որևէ այլ նպատակով այդ տեղեկատվությունն օգտագործելուց: ԿԱՊԱԼԱՌՈՒՆ ՊԵՏՔ Է ՊԱՅՄԱՆԱԳՐԵՐԻ ԳԾՈՎ ՊԱՏԱՄԽԱՆԱՏՈՒԻՆ ՏՐԱՄԱԴՐԻ ՆՄԱՆ ՀԱՄԱԶԱՅՆԱԳՐԵՐԻ ՊԱՏՇԱՃ ՁԵՎՈՎ ԿՆՔՎԱԾ ՊԱՏՃԵՆԸ:

Խ.11. ԱՀԱԲԵԿՉՈՒԹՅԱՆ ՖԻՆԱՆՍԱՎՈՐՄԱՆ ՄԱՍԻՆ ԳՈՐԾԱԴԻՐ ՀՐԱՄԱՆ (2002թ. ՓԵՏՐՎԱՐ)

Կապալառուին/կատարողին հիշեցվում է, որ ԱՄՆ գործադիր հրամաններով և օրենսդրությամբ արգելվում են գործարքներ, ինչպես նաև ռեսուրսների տրամադրում և աջակցություն այն անհատներին և կազմակերպություններին, որոնք առնչվում են ահաբեկչության հետ: Նշված գործադիր հրամանների և օրենսդրության պահանջների կատարման երաշխավորումը օրենքով Կապալառուի պատասխանատվությունն է: Այս դրույթը պետք է ներառել սույն պայմանագրի շրջանակներում տրամադրվող բոլոր ենթակապալի

պայմանագրերում/ենթապայմանագրերում:

Հ.17. ԱՄՆ ՄՁԳ ՀԱՇՄԱՆԴԱՄՈՒԹՅՈՒՆ ՈՒՆԵՑՈՂ ԱՆՁԱՆՑ ՊԱՇՏՊԱՆՈՒԹՅԱՆ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆԸ . ԳՆՈՒՄՆԵՐ (2004Թ. ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ)

(ա) ԱՄՆ ՄՁԳ Հաշմանդամություն ունեցող անձանց պաշտպանության քաղաքականության նպատակներն են՝ (1) սատարել Ամերիկայի Միացյալ Նահանգների օտարերկրյա օգնության ծրագրերի նպատակների իրագործմանը խթանելով հաշմանդամություն ունեցող անձանց մասնակցությունը և հավասար հնարավորությունների ընձեռումը ԱՄՆ ՄՁԳ քաղաքականության, պետական և ոլորտային ռազմավարությունների, ինչպես նաև ծրագրերի մշակման և իրականացման գործընթացներում, (2) բարձրացնել իրազեկությունը հաշմանդամություն ունեցող անձանց խնդիրների շուրջ՝ ինչպես ԱՄՆ ՄՁԳ ծրագրերում, այնպես էլ այն երկրներում, որտեղ իրականացվում են այդ ծրագրերը, (3) ներգրավել այլ ԱՄՆ պետական կառույցներին, տեղական գործընկեր կազմակերպություններին, կառավարություններին, ծրագրեր իրականացնող և այլ դոնոր կազմակերպություններին՝ խթանելու հաշմանդամություն ունեցող անձանց նկատմամբ խտրականությունը բացառող միջավայրը, (4) օժանդակել հաշմանդամություն ունեցող անձանց շահերի պաշտպանությանը՝ միջազգային մակարդակով: Քաղաքականության արողջական փաստաթուղթը կարող էք տեսնել <http://www.usaid.gov/about/disability/DISABPOL.FIN.html> կայքէջում:

(բ) Հետևաբար, ԱՄՆ ՄՁԳ-ն կապալառուից պահանջում է ԱՄՆ ՄՁԳ ծրագրերի իրականացման ընթացքում խտրականություն չկիրառել հաշմանդամություն ունեցող անձանց նկատմամբ և սույն պայմանագրի կատարման ընթացքում ամեն ջանք գործադրել ԱՄՆ ՄՁԳ Հաշմանդամություն ունեցող անձանց պաշտպանության քաղաքականության նպատակների իրագործման համար: Ելնելով նշվածից և պայմանագրի շրջանակներից՝ կապալառուն պետք է հաշմանդամություն ունեցող տղամարդկանց, կանանց և երեխաների ներառման համապարփակ և հետևողական մոտեցում ցուցադրի իր գործողություններով:

Հ.19. AIDAR 752.225-70 - Ծագման աղբյուրի և ազգային պատկանելության հետ կապված պահանջներ (2012Թ. ՓԵՏՐՎԱՐ)

(ա) Բացառությամբ պայմանագրերի գծով պատասխանատուի կողմից հաստատված կոնկրետ դեպքերի՝ բոլոր ապրանքները (օր.՝ սարքավորումներ, նյութեր, փոխադրամիջոցներ, պաշարներ) և ծառայությունները (ներառյալ ապրանքների փոխադրման ծառայությունները) Կապալառուն պետք է գնի՝ համաձայն թիվ 22 Դաշնային կանոնակարգերի օրենսգրքի (CFR, Code of Federal Regulations) 228-րդ մասի՝ «ԱՄՆ ՄՁԳ-ի դաշնային ծրագրային միջոցներով ֆինանսավորվող ապրանքների և ծառայությունների գնման կանոններ», պահանջների: Գնումների թույլատրելի աղբյուրը 937 աշխարհագրական կոդն է, եթե այլ բան նախատեսված չէ սույն պայմանագրի ժամանակացույցով: Կոնկրետ ապրանքների կամ ծառայությունների ընտրության իրավասության հետ կապված խորհրդատվություն կարող էք ստանալ պայմանագրերի գծով պատասխանատուից:

(բ) Զթույլատրված ապրանքներ և ծառայություններ: Կապալառուն չպետք է սույն պայմանագրի շրջանակում գնի հետևյալ ապրանքները կամ ծառայությունները.

- (1) ռազմական տեխնիկա,
- (2) հսկողության սարքավորումներ,
- (3) ոստիկանությանը և այլ իրավապահ մարմինների գործողություններին աջակցելու համար ապրանքներ և ծառայություններ,
- (4) արքայի գործիքներ և ծառայություններ,
- (5) շքեղ ապրանքներ, դրամախաղային մեքենաներ կամ
- (6) եղանակային պայմանների փոփոխման սարքավորումներ:

(գ) Սահմանափակված ապրանքներ: Հետևյալ ապրանքները կամ ծառայությունները

գնելիս Կապալառուն պետք է պայմանագրերի գծով պատասխանատուից ստանա նախօրոք գրավոր համաձայնություն կամ հետևի կիրառելի ազատման արտոնությամբ պահանջվող ընթացակարգերին, եթե նման արտոնություն շնորհվել է պայմանագրերի գծով պատասխանատուի կողմից.

- (1) գյուղատնտեսական ապրանքներ,
- (2) շարժիչային տրանսպորտային միջոցներ,
- (3) դեղեր և հակաբեղմնավորիչ միջոցներ,
- (4) պեստիցիդներ,
- (5) պարարտանյութ,
- (6) օգտագործված սարքավորումներ կամ

(7) ԱՄՆ կառավարության սեփականությունը հանդիսացող ավելցուկային գույք:

Եթե ԱՄՆ ՄՁԳ-ն որոշի, որ Կապալառուն, առանց պայմանագրերի գծով պատասխանատուից նախապես գրավոր թույլտվություն ստանալու, սույն պայմանագրի շրջանակներում գնել է վերոնշյալ սահմանափակված ապրանքներից որևէ մեկը կամ որ Կապալառուն չի հետևում պայմանագրերի գծով պատասխանատուի շնորհած և կիրառելի ազատման արտոնությամբ պահանջվող ընթացակարգերին և որ վճարում է ստացել նման նպատակներով, ապա պայմանագրերի գծով պատասխանատուն կարող է Կապալառուից պահանջել գնման ամբողջ գումարի փոխհատուցում:

H.25. ԹՄՐԱՄԻՋՈՑՆԵՐԻ ԱՊՕՐԻՆԻ ՇՐՋԱՆԱՌՈՒԹՅԱՆ ԱՋԱԿՑՄԱՆ ԱՐԳԵԼՔ

ԱՄՆ ՄՁԳ-ն իրավունք է վերապահում դադարեցնելու սույն պայմանագիրը, պահանջելու փոխհատուցում կամ ձեռնարկելու համապատասխան այլ միջոցառումներ, եթե պարզվի, որ Կապալառուն դատապարտված է եղել թմրանյութերի հետ կապված հանցագործության մեջ կամ ներգրավված է եղել թմրամիջոցների ապօրինի շրջանառության մեջ՝ թիվ 22 Դաշնային կանոնակարգերի օրենսգրքի (CFR) 140-րդ մասով սահմանված կարգով:

H.26. ԽՏՐԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ԲԱՑԱՌՈՒՄ

Հիմնականում դաշնային կապալառուներին օրենքով և ենթաօրենսդրական ակտերով արգելված է խտրականություն կիրառել ռասայի, մաշկի գույնի, կրոնի, սեռի, ազգային պատկանելության, հաշմանդամության, տարիքի, գենետիկ հատկանիշների կամ վետերանի կարգավիճակի կապակցությամբ, եթե նրանց պայմանագրով նախատեսված աշխատանքը կատարվում է ԱՄՆ-ում կամ աշխատողները վարձվում են ԱՄՆ-ից: Դաշնային պայմանագրերի համար կիրառելի պահանջները կարող էք գտնել Դաշնային գնումների կանոնակարգի (FAR) 22-րդ մասում՝ «Աշխատանքային օրենքների կիրառումը պետական գնումների նկատմամբ», ինչպես նաև նույն կանոնակարգի 52.227 մասով նախատեսված դրույթներում:

Չնայած նրան, որ պարտադիր պահանջ չէ, Գործակալությունը խրախուսում է ԱՄՆ ՄՁԳ պայմանագրերի շրջանակներում աշխատող բոլոր կազմակերպություններին, ներառյալ բացառապես արտերկրում գործունեություն իրականացնող կազմակերպություններին, նույն չափորոշիչները կիրառել նաև այլ հիմքերով խտրականությունը բացառելու համար, այդ թվում՝ սեռական կողմնորոշման, գենդերային ինքնության, հղիության և ցանկացած այլ վարքի, որ բացասաբար չի ազդում կատարողականի վրա՝ համաձայն գործող օրենսդրության:

(ԲԱԺԻՆ Հ-Ի ՎԵՐՋ)

ԲԱԺԻՆ I. ՊԱՅՄԱՆԱԳՐԱՅԻՆ ԴՐՈՒՅԹՆԵՐ

I.1 FAR 52.252-4 ՀՂՈՒՄՆԵՐՈՎ ՆԵՐԱՌՎԱԾ ՊԱՅՄԱՆԱԳՐԱՅԻՆ ԴՐՈՒՅԹՆԵՐԻ ՎԵՐԱԲԵՐՑԱԼ ԾԱՆՈՒՑՈՒՄ

Սույն պայմանագրում հղումներով ներառված են մեկ կամ ավելի դրույթներ, որոնք ունեն նույն ուժը և ազդեցությունը, ինչ ամբողջական շարադրման դեպքում: Ըստ անհրաժեշտության՝ նշված դրույթների ամբողջական շարադրանքը կարող է տրամադրվել պայմանագրերի գծով պատասխանատուի կողմից: Դրանք նաև առկա են էլեկտրոնային տարբերակով հետևյալ կայքէջ(եր)ում.

- <https://acquisition.gov/far/>
- http://www.usaid.gov/sites/default/files/documents/1868/aidar_0.pdf

Դաշնային գնումների կանոնակարգի (FAR) դրույթներ՝

<u>ՀԱՄԱՐ</u>	<u>ԱՆՎԱՆՈՒՄ (ԱՄՍԱԹԻՎ)</u>
52.202-1	Սահմանումներ (2013թ. ՆՈՅԵՄԲԵՐ)
52.203-6	Կառավարությանը ենթակապալառուների կողմից վաճառքի սահմանափակումներ (2016թ. ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ)
52.203-17	Կապալառուի աշխատողների տեղեկություն տալու իրավունքները և տեղեկություն տալու իրավունքների մասին աշխատողներին իրազեկելու վերաբերյալ պահանջը (2014թ. ԱՊՐԻԼ)
52.209-6	Արգելված, կասեցված կամ արգելման համար առաջարկված կապալառուների հետ ենթակապալի պայմանագիր կնքելիս պետական շահի պաշտպանում (2013թ. ՕԳՈՍՏՈՍ)
52.215-2	Աուդիտ և տվյալների բանակցում (2010թ. ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ)
52.222-26	Հավասար հնարավորություններ (2007թ. ՄԱՐՏ)
52.222-36	Հաշմանդամություն ունեցող աշխատողների համար նախատեսված դրական միջոցառումներ (2010թ. ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ)
52.222-50	Մարդկանց թրաֆիքինգի դեմ պայքար (2015թ. ՄԱՐՏ)
52.223-6	Աշխատավայրում թմրանյութերի բացառում (2001թ. ՄԱՅԻՍ)
52.225-13	Որոշ օտարերկրյա գնումների վրա սահմանափակումներ (2008թ. ՀՈՒՆԻՍ)
52.227-3	Արտոնագրային երաշխիք (1984թ. ԱՊՐԻԼ)
52.227-11	Կապալառուի արտոնագրային իրավունքները (2014թ. ՄԱՅԻՍ)
52.227-14	Իրավունքներն ըստ տվյալների. ընդհանուր (2014թ. ՄԱՅԻՍ)
52.242-1†	Ծախսերը չթույլատրելու մտադրության մասին ծանուցում (1984թ. ԱՊՐԻԼ)
52.247-63	Նախապատվություն ԱՄՆ-ի կողմից հավաստագրված ավիափոխադրողներին (2003թ. ՀՈՒՆԻՍ)
52.249-2*	Դադարեցում՝ ըստ Կառավարության հայեցողության (հաստատուն գնով պայմանագիր) (2012թ. ԱՊՐԻԼ)

* Կիրառվում է միայն հաստատուն գնով պայմանագրերի համար:

† Կիրառվում է միայն ծախսային փոխհատուցմամբ պայմանագրերի համար:

(ԲԱԺԻՆ I-Ի ՎԵՐՁ)

Մաս II. ԳՍՏՕ ծրագրի թիվ AID-111-TO-15-00001 հիմնական պայմանագրից վերցված դրույթներ

ԲԱԺԻՆ Ի. ՀԱՏՈՒԿ ՊԱՅՄԱՆԱԳՐԱՅԻՆ ՊԱՀԱՆՁՆԵՐ

Սույն ծրագրի պայմանագիրը տրվում է ME&A ընկերությանը՝ Water and Development IDIQ (WADI) IDIQ թիվ AID-OAA-I-14-00070 պայմանագրի շրջանակներում:

IDIQ պայմանագրում հղումներով կամ ամբողջական շարադրանքով նախատեսված բոլոր պայմանագրային դրույթները համապատասխան դեպքերում կիրառելի են սույն ծրագրի պայմանագրի նկատմամբ:

Բացի դրանից՝ սույն ծրագրի պայմանագրում ներառված են հետևյալ դրույթները.

Ի.1. ՀՂՈՒՄՆԵՐՈՎ ՆԵՐԱՌՎԱԾ ՊԱՅՄԱՆԱԳՐԱՅԻՆ ԴՐՈՒՅԹՆԵՐԻ ՎԵՐԱԲԵՐՑԱԼ ԾԱՆՈՒՅՈՒՄ

Այս բաժնին վերաբերող հետևյալ պայմանագրային դրույթները ներառված են հղումներով (հղումի համար, անվանում, ամսաթիվ)՝ համաձայն սույն պայմանագրի Բաժին I-ում սահմանված «ԴԱՇՆԱՅԻՆ ԳՆՈՒՄՆԵՐԻ ԿԱՆՈՆԱԿԱՐԳԻ 52.252-2 ՀՂՈՒՄՆԵՐՈՎ ՆԵՐԱՌՎԱԾ ԴՐՈՒՅԹՆԵՐ» (FAR 52.252-2 CLAUSES INCORPORATED BY REFERENCE) կետի: <http://farsite.hill.af.mil/> կայքում էլեկտրոնային տարբերակով տե՛ս Դաշնային գնումների կանոնակարգի (FAR), իսկ https://www.usaid.gov/sites/default/files/documents/1868/aidar_0.pdf կայքում ԱՄՆ ՄԶԳ-ի Գնումների կանոնակարգի (AIDAR) դրույթների ամբողջական շարադրանքը:

ՀԱՄԱՐ	ԱՆՎԱՆՈՒՄ	ԱՄՍԱԹԻՎ
	ԴԱՇՆԱՅԻՆ ԳՆՈՒՄՆԵՐԻ ԿԱՆՈՆԱԿԱՐԳ (թիվ 48 Դաշնային կանոնակարգերի օրենսգրքի (CFR) Գլուխ 1)	
52.228-3	ԱՇԽԱՏՈՂՆԵՐԻ ՓՈԽՀԱՏՈՒՅՄԱՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒՄ (ՊԱՇՏՊԱՆՈՒԹՅԱՆ ԱԿՏ)	2014թ. ՀՈՒԼԻՍ
52.227-14	ԻՐԱՎՈՒՆՔՆԵՐՆ ԸՍՏ ՏՎՅԱԼՆԵՐԻ. ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ	2014թ. ՄԱՅԻՍ
	ԱՄՆ ՄԶԳ ԳՆՈՒՄՆԵՐԻ ԿԱՆՈՆԱԿԱՐԳ (AIDAR)	
752.245-71	ՄԵՓԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ԻՐԱՎՈՒՆՔ ԵՎ ՀՄԿՈՂՈՒԹՅՈՒՆ	1984թ. ԱՊՐԻԼ
752.7027	ԱՆՁՆԱԿԱԶՄ	1990թ. ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ

Ի.2 ԹՈՒՅԼԱՏՐԵԼԻ ԱՇԽԱՐՀԱԳՐԱԿԱՆ ԿՈՂ

Սույն պայմանագրի շրջանակներում ապրանքների և ծառայությունների գնման համար թույլատրելի աշխարհագրական կողերն են՝ 937 և 110:

(ԲԱԺԻՆ Ի-Ի ՎԵՐՁ)

Բրենդավորման ռազմավարություն

«Գիտական առաջադեմ տեխնոլոգիաների օգտագործում և համագործակցություն հանուն ռեսուրսների համալիր պահպանության» (ԳԱՏՕ) ծրագրի հիմնական նպատակն է աջակցել ԱՄՆ ՄՁԳ հայաստանյան առաքելությանը օժանդակելու Հայաստանում ջրային ռեսուրսների կայուն կառավարմանը և ջրօգտագործողների կողմից առաջադեմ փորձի կիրառմանը՝ գիտական, տեխնոլոգիական, նորարարական նախաձեռնությունների և շահագրգիռ կողմերի հետ համագործակցության միջոցով: ԳԱՏՕ ծրագրի բրենդավորման ռազմավարության հիմքում ընկած է հետևյալ ուղերձը՝ «Այս օգնությունը Ամերիկայի ժողովրդի կողմից է»:

Ծրագրի անվանումը՝ «Գիտական առաջադեմ տեխնոլոգիաների օգտագործում և համագործակցություն հանուն ռեսուրսների համալիր պահպանության» (ԳԱՏՕ)

Անգլերեն՝ “Advanced Science and Partnerships for Integrated Resource Development” (ASPIRED)

ME&A-ն ԱՄՆ ՄՁԳ-ի նույնականացման նշանը կօգտագործի ծրագրային նյութերում և հաղորդակցության մեջ, ըստ անհրաժեշտության, հայերեն թարգմանելով «Ամերիկայի ժողովրդի կողմից» կարգախոսը:

Ցանկալի չափով տեսանելիություն. ME&A-ն կերաշխավորի, որ ԳԱՏՕ ծրագիրը լայն տեսանելիություն ունենա ծրագրի շահառուների և նրանց համայնքների, գործընկերների և հանրության լայն շրջանակներում՝ կենտրոնանալով Հայաստանի Հանրապետության կառավարության, համայնքների ղեկավարության, քաղաքացիական հասարակության և մասնավոր հատվածի վրա: Խորհրդակցելով ԱՄՆ ՄՁԳ-ի հետ՝ ME&A-ն ծրագրի հասարակայնության հետ կապերի համար կհատկորոշի թիրախային լսարանների լրացուցիչ խմբերի/ենթախմբերի և կերաշխավորի Հայաստանի Հանրապետությունում ծրագրի լայնաչափ տեսանելիությունը՝ քաղաքականությունների բարեփոխման շրջանակում հաստատելով համապատասխան կապեր և իրականացնելով հասարակական իրազեկման գործողություններ: Խիստ զգայուն քաղաքական հարցերի դեպքում կարող է պահանջվել ծրագրի ավելի քիչ տեսանելիություն: Վերջինս կորոշվի առանձին դեպքերի ուսումնասիրման արդյունքում՝ խորհրդակցելով ԱՄՆ ՄՁԳ-ի հայաստանյան առաքելության հետ:

Դերերի հստակեցում. Ծրագիրը և ծրագրին առնչվող հաղորդակցությունն ու նյութերը կհամարվեն ԱՄՆ ՄՁԳ-ի սեփականությունը և բացառապես մակնշված կլինեն ԱՄՆ ՄՁԳ-ի նույնականացման նշանով: ԳԱՏՕ ծրագրի շրջանակում իրականացվող բոլոր հասարակական միջոցառումների ժամանակ և հասարակայնության հետ կապերում ME&A-ն կընդունի, տեսանելի ու հասկանալի կդարձնի, *որ ծրագիրը և ծրագրային բոլոր գործողությունները և (կամ) նյութերը/հանձնման ենթակա արդյունքները հնարավոր են դարձել ԱՄՆ ՄՁԳ-ի աջակցության շնորհիվ:* Եթե կոնկրետ ծրագրի շրջանակում թույլատրվում են դրամաշնորհներ, ապա ME&A-ն փոքր դրամաշնորհների փաստաթղթերում և կատարվելիք բոլոր գնումներում հստակորեն, ակնհայտորեն կնշի, որ դրամաշնորհային գումարները նվիրաբերվել են ԱՄՆ ՄՁԳ-ի կողմից, ինչպես նաև կպարզաբանի, որ Կապալառուն գործում է որպես ԱՄՆ ՄՁԳ-ի կատարող: Մատակարարի կողմից պատրաստվող բոլոր նյութերը և հաղորդակցությունը նույնպես պետք է համապատասխանեն ԱՄՆ ՄՁԳ-ի բրենդավորման պահանջներին, որոնք կիրառվում են պայմանագրերի համար:

Բրենդավորման պլան

Պայմանագրով նախատեսված հանձնման ենթակա արդյունքները, որ մակնշվում են ԱՄՆ ՄՁԳ-ի նույնականացման նշանով, պետք է գույնի, տեսակի, դասավորության առումով պատրաստված լինեն *Գրաֆիկական ստանդարտների ձեռնարկում* տրված դիզայնի ցուցումների (www.usaid.gov/branding), կամ ցանկացած այլ հաջորդող բրենդավորման քաղաքականության պահանջների համաձայն:

Ծրագրի իրականացման ընթացքում ME&A-ն շարունակաբար կգտնի հասարակության իրազեկման նոր հնարավորություններ: Ստորև բերված են հաղորդակցության գործիքներ և նյութեր.

- Մամլո հաղորդագրություններ, որոնք կտրամադրվեն հայաստանյան լրատվամիջոցներին.
- Մամլո ասուլիսներ՝ ծրագրերի մեկնարկի, զեկույցների և հետազոտությունների ներկայացման նպատակով.
- Տեղական և հանրային լրատվամիջոցների հետ հարցազրույցներ.
- Ծրագրային տարածքներ այցելություններ ԱՄՆ ՄՁԳ-ի անձնակազմի և ՀՀ պետական պաշտոնյաների հետ.
- Ծրագրերի իրականացման վերաբերյալ հաջողության պատմություններ, որոնք կհրապարակվեն կայքում և սոցիալական լրատվամիջոցներով.
- Շահառուների կողմից վկայություն՝ լրահոսներում և հաջողության պատմություններում օգտագործվող մեկնաբանություններ.
- Մասնագիտորեն արված լուսանկարներ՝ տպագիր և էլեկտրոնային հրապարակումների համար.
- Հեռուստատեսությամբ, ռադիոյով և տպագիր մամուլով արվող սոցիալական գովազդներ, որոնք խթանում են արդյունավետ ջրօգտագործման շուրջ հասարակական իրազեկության բարձրացումը.
- Տեսանյութեր՝ էլեկտրոնային տարբերակով հաջողության պատմություններ համացանցով և DVD սկավառակներով տարածման համար.
- Կայք/սոցիալական լրատվամիջոցներ՝ շահագրգիռ կողմերի, թիրախային լսարանների շրջանում տեղեկատվության շուրջօրյա տարածման համար.
- Հրատարակություններ՝ բրոշյուրներ, թռուցիկներ, ցուցանակներ, տեղեկատվական թերթիկներ, պաստառներ և այլն.
- Ծրագրային միջոցառումներ՝ համայնքային միջոցառումներ, աշխատաժողովներ, խորհրդաժողովներ, ծրագրերի մեկնարկ և այլն:

ME&A-ն կմշակի բրենդավորման ռազմավարություն՝ տարբեր լրատվամիջոցների օգնությամբ հանրապետության տարածքով մեկ ԳՄՏՕ ծրագրի հիմնական ուղերձը հրապարակելու և շահագրգիռ կողմերին Արարատյան դաշտի ստորերկրյա ջրային ռեսուրսների խնդիրների հրատապության մասին իրազեկելու նպատակով: ME&A-ն ԱՄՆ ՄՁԳ-ի հայաստանյան առաքելությանը կտրամադրի հաջողության պատմություններ և ծրագրին առնչվող այլ տեղեկություններ՝ Գործակալության կայքում և սոցիալական լրատվամիջոցներով հրապարակելու համար: ME&A-ն սեփական և WADI IDIQ (wadi-mea.com) կայքերում կստեղծի ԳՄՏՕ ծրագրին նվիրված առանձին էջ՝ առաջնային և երկրորդային լսարաններին հաղորդակից դարձնելով ծրագրային նյութերին և իրադարձություններին, այդ թվում՝ հաջողության պատմություններ, նորություններ, առաջիկա գործողություններ, տեսանյութեր, մուլտիմեդիա նյութեր և այլն: Տվյալ բաժնում ներկայացված կլինեն ԳՄՏՕ ծրագրի նպատակները, որտեղ թիրախային լսարանները՝ լրատվամիջոցները, կենտրոնական և տեղական կառավարման մարմինները, ՀԿ-ները, ՔՀԿ-ները և այլ շահագրգիռ կողմերը կարող են տեղեկանալ ԳՄՏՕ ծրագրի գործողությունների և Հայաստանում դրանց ունեցած ազդեցության մասին: ME&A-ի հայաստանյան ծրագրի թիմը սերտորեն կաշխատի ԱՄՆ ՄՁԳ-ի հայաստանյան առաքելության հետ, որպեսզի երկարատև հարաբերություններ հաստատի տեղական լրատվամիջոցների հետ՝ ծրագրի շուրջ հասարակական իրազեկությունը

բարձրացնելու նպատակով:

Սոցիալական լրատվամիջոցների լայնատարած օգտագործումը դարձել է շահագրգիռ կողմերի հետ հաղորդակցության կարևոր և արդյունավետ ձև: Աշխատելով ԱՄՆ ՄՁԳ-ի հայաստանյան առաքելության հետ՝ ME&A-ն սոցիալական լրատվական հարթակների, օր.՝ Facebook, Twitter, LinkedIn, օգնությամբ կիսթանի ծրագրային միջոցառումները և հրապարակումները: Սոցիալական լրատվական հարթակներում ME&A-ն հանդես կգա ինչպես անզլերեն, այնպես էլ հայերեն լեզուներով: ME&A-ն ԳՍՍՕ ծրագրի թիմի անդամներից մեկին կհանձնարարի վերահսկել բրենդավորման ռազմավարությունը և սերտորեն աշխատել ԱՄՆ ՄՁԳ-ի հայաստանյան առաքելության և ME&A-ի գլխամասային գրասենյակի հետ՝ հասարակական իրազեկման ծրագրի շարունակականությունն ապահովելու նպատակով:

Բրենդավորման հնարավորություն հաճախ ստեղծվում է նաև Ծրագրի շրջանակում անցկացվող **աշխատաժողովների և խորհրդաժողովների** ժամանակ: Համագործակցելով տեղական ինքնակառավարման մարմինների և ԱՄՆ ՄՁԳ-ի առաքելության հետ՝ ME&A-ն կազմակերպում է նաև տեղական և տարածքային մակարդակով համայնքային հանդիպումներ և աշխատաժողովներ, որոնք հաճախ անցկացվում են ՔՀԿ-ների մասնակցությամբ:

Հիմնական ծրագրային ձեռքբերումներից են՝ ծրագրերի և կարևոր միջոցառումների մեկնարկը, վերապատրաստման ծրագրերը, զեկույցների հրապարակումը, հաջողության պատմությունները և առնչվող այլ գործողությունները:

Ծրագրի հիմնական ուղերձը՝ աջակցել Հայաստանում ջրային ռեսուրսների կայուն կառավարմանը և ջրօգտագործողների կողմից առաջադեմ փորձի կիրառմանը՝ գիտական, տեխնոլոգիական, նորարարական մոտեցումների կիրառմամբ:

Անզլերեն լեզվով՝ “To support Armenia’s sustainable water resource management and sustainable water practices with the use of science, technology, and innovation”

Լսարաններ. ԳՍՍՕ ծրագրի թիրախային լսարաններն են.

Առաջնային լսարան. ԳՍՍՕ ծրագրի հիմնական թիրախային լսարաններն են՝ Արարատյան դաշտի համայնքները, տեղի ձկնաբուծական տնտեսությունները, Արարատյան դաշտի ջրօգտագործողների ընկերությունները, ՀՀ կառավարությունը (ներառյալ ՀՀ բնապահպանության նախարարությունը և Ջրային ռեսուրսների կառավարման գործակալությունը (ՋՌԿԳ), Արարատյան դաշտի Ջրավազանային տարածքային կառավարման բաժինները (ՋՏԿԲ-ներ), ՀՀ էներգետիկայի և բնական պաշարների նախարարությունը, ՀՀ գյուղատնտեսության նախարարությունը), ինչպես նաև տեղական ՀԿ-ները և լրատվամիջոցները:

Երկրորդային լսարան՝ հանրապետության այլ ջրավազանային կառավարման տարածքների ջրօգտագործողները, ՀՀ ազգային ժողովը, ՀՀ Էկոնոմիկայի նախարարությունը, ՀՀ ֆինանսների նախարարությունը, Ագրոբիզնեսի ուսուցման կենտրոնը (ԱՌԻԿ), Հայաստանի ամերիկյան համալսարանը և այլ դոնորներ (օր.՝ Պարենի և գյուղատնտեսության կազմակերպությունը (FAO), KfW):

Մակնշման պլան

ME&A-ն ԱՄՆ ՄՁԳ-ի բացառիկ մակնշումը կօգտագործի ԳՄՏՕ ծրագրի շրջանակում իրականացվող բոլոր գործողությունների կապակցությամբ տպագիր և էլեկտրոնային մամուլի բոլոր հրապարակումներում, ներառյալ, բայց չսահմանափակվելով հետազոտություններով, զեկույցներով, PowerPoint ներկայացումներով, ինչպես նաև տեղեկատվական և գովազդային արտադրանքներում, օր.՝ բրոշյուրներ, թռուցիկներ, տեսանյութեր:

Մակնշումը պետք է առկա լինի հանձնման ենթակա արդյունքների վրա, ներառյալ տրամադրվող ապրանքները, սարքավորումները, ներդրումները, ինչպես նաև այն վայրերում, որտեղ իրականացվում են ծրագրային գործողությունները: Մակնշման առկայությունը պարտադիր է նաև արտաքին հանրային հաղորդակցության, վերապատրաստման նյութերի, հետազոտությունների, զեկույցների, հրատարակությունների, տեղեկատվական ու գովազդային արտադրանքների, աշխատաժողովների և խորհրդաժողովների, ինչպես նաև ՋԼՄ-ների հետ կապված ցանկացած գործողության համար: Բոլոր ենթակառուցվածքային ծրագրերի տարածքներում՝ համապատասխան վայրում, պետք է առկա լինի կատարված աշխատանքներում ԱՄՆ ՄՁԳ-ի անմիջական մասնակցությունը ցուցադրող նշան՝ ինչպես ժամանակավոր, այնպես էլ մշտական:

Մակնշման պահանջը կկիրառվի բոլոր վերապատրաստման դասընթացների, խորհրդաժողովների, սեմինարների, աշխատաժողովների, մամլո ասուլիսների և ԳՄՏՕ ծրագրի շրջանակում իրականացվող այլ հասարակական միջոցառումների համար. տեսանելի վայրում առկա կլինի ցուցանշան՝ ԱՄՆ ՄՁԳ-ի համապատասխան լոգոտիպով և կարգախոսով: Ցուցանշանը միշտ դրվում է ամբիոնների, կախովի պաստառների, սեղանի ծածկոցների կամ պլակատների վրա, և ռազմավարական առումով տեղակայված է միջոցառման անցկացման վայրում և(կամ) մուտքի մոտ: ԱՄՆ ՄՁԳ-ի մակնշումը առկա կլինի նաև միջոցառումների հետ առնչվող բոլոր հրատարակություններում, օր.՝ հրավերներ, վկայականներ, պարզևներ, մամլո հաղորդագրություններ, հրապարակային և լրատվական նյութեր:

ԱՂՅՈՒՄԱԿ 1. ՊԱՏՐԱՍՏՎՈՂ ՆՅՈՒԹԵՐԻ ՄԱԿՆՇՄԱՆ ՊԼԱՆ	
Դասակարգում	Մակնշման տեսակը
Վարչական	
Նյութեր, սարքավորումներ, կահույք	Ըստ ԱՄՆ ՄՁԳ պահանջի՝ սարքավորումների վրա կտպվի ԱՄՆ ՄՁԳ-ի նույնականացման նշանը: Դիզայնը պետք է համապատասխան լինի ամբողջական բրենդավորման ուղեցույցների պահանջներին, քանի դեռ համատեղ բրենդավորման կամ բրենդավորումից ազատման մասին որոշում չի ընդունվել:
Տեխնիկական	
Տեխնիկական զեկույցներ	ԱՄՆ ՄՁԳ-ի նույնականացման նշանը կտպվի փաստաթղթերի առաջին էջին: Դիզայնը պետք է համապատասխան լինի ամբողջական բրենդավորման ուղեցույցների պահանջներին, քանի դեռ համատեղ բրենդավորման կամ բրենդավորումից ազատման մասին որոշում չի ընդունվել:

PowerPoint ներկայացումներ	ԱՄՆ ՄԶԳ-ի նույնականացման նշանը պահանջվում է պայդերի վերնագրերում: Դիզայնը պետք է համապատասխան լինի ամբողջական բրենդավորման ուղեցույցների պահանջներին, քանի դեռ համատեղ բրենդավորման կամ բրենդավորումից ազատման մասին որոշում չի ընդունվել:
---------------------------	--

ԱՂՅՈՒՍԱԿ 1. ՊԱՏՐԱՍՏՎՈՂ ՆՅՈՒԹԵՐԻ ՄԱԿՆՇՄԱՆ ՊԼԱՆ	
Դասակարգում	Մակնշման տեսակը
Օրագրային նյութեր՝ <ul style="list-style-type: none"> • բրոշյուրներ • մամլո հաղորդագրություններ • պաստառներ • հետազոտություններ 	ԱՄՆ ՄԶԳ-ի նույնականացման նշանը կտպվի նյութի առաջին էջին: Դիզայնը պետք է համապատասխան լինի ամբողջական բրենդավորման ուղեցույցների պահանջներին, քանի դեռ համատեղ բրենդավորման կամ բրենդավորումից ազատման մասին որոշում չի ընդունվել:
Կայք, սոցիալական լրատվամիջոցներ	ԱՄՆ ՄԶԳ-ի նույնականացման նշանը կդրվի կայքում/սոցիալական լրատվամիջոցների հարթակում: Դիզայնը պետք է համապատասխան լինի ամբողջական բրենդավորման ուղեցույցների պահանջներին:
Խորհրդաժողովներ, աշխատաժողովներ	ԱՄՆ ՄԶԳ-ի նույնականացման նշանը կցուցադրվի ԱՄՆ ՄԶԳ-ի կողմից ֆինանսավորվող միջոցառումների ժամանակ, օր.՝ վերապատրաստման դասընթացներ, խորհրդաժողովներ, սեմինարներ, ցուցահանդեսներ, տոնավաճառներ, աշխատաժողովներ, մամլո ասուլիսներ և այլն:
Տեխնիկական սարքավորումներ	ԱՄՆ ՄԶԳ-ի նույնականացման նշանը կցուցադրվի բոլոր այն սարքավորումների վրա, որոնք գնվել և գործընկերներին ու շահառուներին տրամադրվել են ծրագրի շրջանակում, օր.՝ հոսքաչափեր, համակարգիչներ, տաքացուցիչներ և այլն:

Օրագրի բոլոր հանձնման ենթակա արդյունքները, որոնք չեն հեղինակվել, վերանայվել կամ խմբագրվել ԱՄՆ ՄԶԳ-ի կողմից, կներառեն դրույթ հետևյալ բովանդակությամբ.

«Սույն ծրագիրը/հետազոտությունը/հաշվետվությունը/կայքը/հեռուստահաղորդումը/ֆիլմը/հոլովակը պատրաստվել է Ամերիկայի Միացյալ Նահանգների Միջազգային զարգացման գործակալության (ԱՄՆ ՄԶԳ) միջոցով Ամերիկայի ժողովրդի աջակցությամբ: Բովանդակության համար պատասխանատու է միմիայն (կազմակերպության անունը), և այն կարող է չարտացոլել ԱՄՆ ՄԶԳ-ի կամ ԱՄՆ կառավարության տեսակետները»:

Անգլերեն լեզվով՝ “This project/study/report/website/TV program/film/PSA is made possible by the support of the American people through the United States Agency for International Development (USAID). The contents are the sole responsibility of the (name of organization) and do not necessarily reflect the views of USAID or the United States Government.”

Բոլոր հանրային նյութերը հրապարակելուց և (կամ) տարածելուց առաջ ME&A-ն կդիմի ԱՄՆ ՄԶԳ-ին՝ զնահատական և պաշտոնական թույլտվություն ստանալու համար:

ԱՄՆ ՄԶԳ-ի կողմից ֆինանսավորվող ծրագրի նյութերում չեն օգտագործվի ME&A-ի և որևէ մատակարարի կազմակերպական նույնականացման նշանները կամ լոգոտիպերը: ME&A-ն գիտակցում է, որ մակնշում չի պահանջվում կապալառուի փոխադրամիջոցների, գրասենյակների, գրասենյակային պարագաների կամ այլ ապրանքների վրա, որոնք բացառապես օգտագործվում են ԱՄՆ ՄԶԳ-ի կողմից ֆինանսավորվող ծրագրի վարչական կառավարման համար:

Մակնշում չի պահանջվում նաև բոլոր այն փաստաթղթերի վրա, որոնք կրում են խիստ վարչական բնույթ, այլ ոչ թե ծրագրային: ԱՄՆ ՄԶԳ-ի նույնականացման նշանն արգելված է նաև կապալառուի կամ կատարողի այցեքարտերի, ինչպես նաև շնորհված պայմանագրի վարչարարարության հետ առնչվող փաստաթղթերի վրա, օր.՝ աշխատողների վարձում/ազատում կամ գրասենյակային տարածքի և (կամ) սարքավորումների վարձակալում:

Հեղինակի կողմից հայտարարություն. ԱՄՆ ՄԶԳ ԳՍՏՕ ծրագրի արտաքին և ներքին հրատարակություններում, օր.՝ ամսական հաշվետվություններ, ME&A-ն, ըստ անհրաժեշտության, կներառի հետևյալը.

«Մույն փաստաթուղթը պատրաստվել է ԱՄՆ Միջազգային զարգացման գործակալության կողմից դիտարկման համար: Այն պատրաստվել է ME&A-ի կողմից ԳՍՏՕ ծրագրի համար: Պայմանագիր թիվ AID-OAA-I-14-00070/AID-111-TO-15-00001 »:

Հյուրընկալող երկրի կառավարության դերի ճանաչում. ՀՀ կառավարության հետ համատեղ իրականացվող նախաձեռնությունների և հասարակական միջոցառումների դեպքում ME&A-ն կխորհրդակցի ԱՄՆ ՄԶԳ-ի հետ՝ համապատասխան միջոցառում(ներ)ը, հանձնման ենթակա արդյունք(ներ)ը նրանց լոգոտիպ(եր)ով համատեղ մակնշելու հնարավորության վերաբերյալ:

Այլ կազմակերպությունների դերի ճանաչում/համատեղ բրենդավորում: Ծրագրի իրականացման ընթացքում ԳՍՏՕ-ն ակնկալում է համագործակցել տեղական կազմակերպությունների և մասնավոր հատվածի հետ: Եթե գործընկերները էական ներգրավվածություն ու աջակցություն ցուցաբերեն որոշակի նախաձեռնություններին, ապա ME&A-ն կխորհրդակցի ԱՄՆ ՄԶԳ-ի հետ՝ նրանց լոգոտիպերով համատեղ մակնշման նպատակահարմարության վերաբերյալ: